Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum consensus expressio per verba, si desit interior consensus, faciat matrimonium? 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

Visual Library

nium. Ergo non contrahit adhuc cum illa.

RESPONDEO dicendum, quòd cauſæ ſacramentales ſignificando efficiunt, vnde hoc efficiunt quod ſignificant. Quia ergo cum aliquis conſenſum ſuum per verba de futuro exprimit, non ſignificat ſe facere matrimonium, ſed promittit ſe facturum: ideò talis expreſſio conſenſus non facit matrimonium, ſed ſponſionem eius, quæ ſponſalia nominatur.

Ad primum ergo dicendum, quòd cùm conſenſus exprimitur per verba de præſenti, & verba ſunt præſentia, & in præſens conſentitur pro eodem tempore: ſed quando conſenſus fit per verba de futuro, verba ſunt præſentia, ſed conſentitur in futurum, & ideò non pro eodem tempore; & propter hoc non eſt ſimile.

Ad ſecundum dicendum, quòd etiam in alijs contractibus, qui verbis futuris vtitur, non transfert poteſtatem rei ſuæ in alterum: vt ſi dicat, Dabo tibi: ſed ſolum quando verbis præſentibus vtitur.

Ad tertium dicendum, quòd in voto profeſſionis actus ſpiritualis matrimonij per verba de futuro exprimitur, ſcilicet obedientia vel obſeruantia regulæ, & non ipſum matrimonium ſpirituale. Si autem ſpirituale matrimonium in futurum voueatur, non eſt matrimonium ſpirituale: quia nondum ex hoc aliquis eſt monachus, ſed ſe futurum monachum pollicetur.

ARTIC. IV.

Vtrum conſenſus etiam per verba de præſenti expreſſus, ſi deſit interior conſenſus, faciat matrimonium?

187 AD quartum ſic proceditur. Videtur, quòd conſenſus, etiam per verba de præſenti expreſſus, ſi deſit interior conſenſus, faciat matrimonium: quia fraus & dolus nemini debet patrocinari, ſecundum iura. Sed ille qui verbis exprimit conſenſum, quem in corde non habet, dolum committit. Ergo non debet ſibi patrocinari, vt ab obligatione matrimonij liber reddatur.

¶ 2 Pr

¶ 2 Præterea, Conſenſus mentalis alterius non poteſt eſſe alicui notus, niſi quatenus per verba exprimitur. Si ergo expreſſio verborum non ſufficit, ſed conſenſus interior requiritur in vtroque coniugum: tunc neuter poterit ſcire de altero an ſit ei verus coniunx, & ita erit fornicator quandocumque matrimonio vtetur.

¶ 3 Præterea, Si aliquis probatur per verba de præſenti in aliquam conſenſiſſe, cogitur per excommunicationis ſententiam vt eam habeat in vxorem; quamuis dicat conſenſum mentalem defuiſſe, etiam ſi poſtea cum alia contraxerit, conſenſu mentali verbis expreſſo. Sed hoc non eſſet ſi requireretur conſenſus mentalis ad matrimonium. Ergo non requiritur.

SED contra eſt, quod Innocent. * iij. dicit in decret. quadam in caſu iſto loquens, Sine conſenſu cætera fœdus perficere coniugale.

habetur lib 4. decret tit. 1 & eſt de ſpõſal. & matr. ca. 26. incipit, Tua nos, in fi.

¶ Præterea, Intentio requiritur in omnibus ſacramentis. Sed ille qui corde non conſentit, non habet intentionem matrimonij contrahendi. Ergo non facit matrimonium.

RESPONDEO dicendum, quòd ſicut ſe habet ablutio exterior ad baptiſmum, ita ſe habet expreſſio verborum ad hoc ſacramentum, vt dictum eſt *. Vnde ſicut ſi aliquis ablutionem exteriorem reciperet, non intendens recipere ſacramentum, ſed ludum & dolum facere, non eſſet baptizatus: ita expreſſio verborum ſine interiori conſenſu matrimonium non facit.

ar 2. huius q. in corp.

Ad primum ergo dicendum, quòd ibi ſunt duo: ſcilicet defectus conſenſus, qui ſibi patrocinatur in foro conſcientiæ, vt non aſtringatur vinculo matrimonij, quamuis non in foro Eccleſiæ, in quo iudicatur ſecundum allegata: & dolus verborum; & hic non patrocinatur nec in foro* pœnitentiæ, nec in foro Eccleſiæ: quia in vtroque pro hoc punitur.

Al. conſcientiæ.

Ad ſecundum dicendum, quòd ſi deſit conſenſus

mentalis ex parte vnius, ex neutra parte eſt matrimonium: quia matrimonium conſiſtit in mutua coniunctione, vt dictum eſt *. Tamen probabiliter poteſt credi dolus non eſſe, niſi ſigna euidentia doli appareant: quia de quolibet præſumendum eſt bonum, niſi probetur contrarium. Vnde ille, ex cuius parte dolus non eſt, à peccato excuſatur per ignorantiam.

* q. præc. ar. 1.

Ad tertium dicendum, quòd in tali caſu Eccleſia compellit eum ad ſtandum cum prima vxore: quia ſecundum ea iudicat quæ foris apparent; nec decipitur in iuſtitia ſiue iure, quamuis decipiatur in facto. Sed ille debet potius excommunicationem ſuſtinere, quàm ad primam vxorem accedat: vel debet in alias regiones remotius fugere.

ARTIC. V.

Vtrum conſenſus in occulto factus per verba de præſenti, faciat matrimonium?

188 Tho. 4. d. 28 q. vnica, ar. 3.

AD quintum ſic proceditur. Videtur, quòd conſenſus in occulto factus per verba de præſenti non faciat matrimonium. Res enim in poteſtate alterius exiſtens, non transfertur in poteſtatem alterius, niſi conſentiente illo, in cuius poteſtate erat. Sed puella erat in poteſtate patris. Ergo non poteſt per matrimonium tranſire in poteſtatem viri, niſi patre conſentiente: & ita ſi fiat in occulto conſenſus, etiam per verba de præſenti expreſſus, non erit matrimonium.

¶ 2 Præterea, Sicut in matrimonio actus noſter eſt quaſi de eſſentia ſacramenti, ita etiam in pœnitentia. Sed ſacramentum pœnitentiæ non perficitur niſi mediantibus Eccleſiæ miniſtris, qui ſunt ſacramentorũ diſpenſatores. Ergo nec matrimonium perfici poteſt in occulto, abſque ſacerdotali benedictione.

¶ 3 Præterea, Baptiſmus, quia poteſt in occulto & in aperto fieri, non prohibetur ab Eccleſia fieri in occulto. Sed Eccleſia prohibet * clandeſtina fieri matrimonia. Ergo non poſſunt fieri in occulto.

* decret. li. 4. in tit. 3

¶ 4 Præ-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN